

"Ақмола облысы білім басқармасының
АСТРАХАН АУДАНЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІ
КАМЕНКА АУЫЛЫНЫҢ ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН
МЕКТЕБІ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

* * *

№ 128

«10» 06 Жалпы орта білім беру деңгейіндегі оқыту курсы үшін емтихан
ХАТТАМАСЫ

қазақ тілі мен әдебиеті бойынша Қазақстан Республикасы
(оқу пәнінің атауы)

Ақмола облысы Астрахан ауданы Каменка ауылы
(облыстың атауы) (аудан атауы) (қала (ауыл) атауы)

«Ақмола облысы білім басқармасы Астрахан ауданы бойынша білім бөлімі Каменка ауылының
жалпы орта білім беретін мектебі» КММ
(мектеп атауы)

Емтихан комиссиясының құрамында:

Емтихан комиссиясы төрайымының Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Қабдуллин Риват Толубаевич

Емтихан алушының Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Ритгалиев Олесе Викторович

Ассистенттің Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Емтиханға келді: 10

Қабдуллин Жанар Серикбаевна
Кулжанова Әлиара Темірtaşовна

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Емтиханға келген жок: —

Білім алушылардың Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

Емтихан 10 сағат 00 минутта басталды.

Емтихан 12 сағат 00 минутта аяқталды.

Емтихан нәтижелері бойынша мынадай бағалар қойылды:

№ к/с	Емтихан тапсырушының тегі, аты-жөні	Балл (жазумен)	Емтихан бағасы (жазумен)
1	Асқарова Жансеме	26 (жиырма алта)	5 (өте жақсы)
2	Барабан Млоха	26 (жиырма алта)	5 (өте жақсы)
3	Тамаша Жансеме	21 (жиырма бір)	4 (жақсы)
4	Қабдуллин Ангелина	21 (жиырма бір)	4 (жақсы)
5	Захаров Мило	12 (он екі)	3 (кажаратмакарлық)
6	Ирина Арзуна	28 (жиырма сегіз)	5 (өте жақсы)

7	Калиновская Софья	25 (тизирме бес)	4 (макс)
8	Нуржамал Аманат	23 (тизирме үш)	4 (макс)
9	Тотлова Анастасия	23 (тизирме үш)	4 (макс)
10	Сортанова Аиша	28 (тизирме сегіз)	5 (өте макс)

Емтиханды өткізу күні: "10" маусым 2025 ж.

Бағаны хаттамаға енгізу күні: "10" маусым 2025 ж.

Комиссия төрағасы Кабдуллин Р.Т.

Т.А.Ә. (бар болған жағдайда) қолы

Емтихан алушы мұғалім Римгалев О.В.

Т.А.Ә. (бар болған жағдайда) қолы

Ассистенттер Кабдуллина М.С.

Т.А.Ә. (бар болған жағдайда) қолы

Култанова Д.Т.

Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

қолы

Ақмола облысы Білім басқармасының
Астрахан ауданы бойынша білім бөлімі
КАМЕНКА АУЫЛЫНЫҢ ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН
МЕКТЕБІ КОММУНАЛДЫҚ КЕМЕЛЕТТІК МЕНКЕМЕСІ

* * *

№ 10

«10» маусым 2025 ж.

Қорытынды аттестаттау емтихан материалдары

Пән: Қазақ тілі

Білім беру ұйымының атауы:

«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ

Сынып: 9

Нұсқа: 1

Білім алушының аты-жөні

Саржанова Аиша

Саржанова
Аниса

Жалпы білім беретін мектептердегі
9-сыныпқа арналған емтихан тапсырмалары
ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ
(орыс тілінде оқытылатын сыныптар үшін)

I нұсқа

1-тапсырма. Төменде берілген мәтінді оқыңыз.

18 жасқа дейінгі адам

Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды. Бұл құжаттың пайда болуына сол жылдары балалар еңбегін пайдалану мен кәмелетке толмағандар саудасының жолын кесу қажеттілігі әсер етті. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады. Олардың негізгісі — БҰҰ Бас Ассамблеясы 1989 жылғы 20 қарашада қабылдаған «БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы». БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Америка Құрама Штаттарының заңнамасында "бала" термині "18 жасқа дейінгі адам" дегенді білдіреді. Балалар АҚШ азаматтарының ел Конституциясы және федералды және мемлекеттік заңдармен бекітілген негізгі құқықтарына ие.

Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Білім алу құқығын қамтамасыз ете отырып, АҚШ-тың федералды заңнамасы оқу орындарын балаларға ұлты мен жынысына қарамастан, жасына және қабілетіне сәйкес толыққанды білім беру, сапалы тамақтану мен медициналық көмек көрсетуді міндеттейді. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. Заң кәмелетке толмаған жұмысшыларды қорлаудан және олардың еңбегін пайдаланудан қорғайды. Балалар еңбегі туралы ережелер жастардың білім алу құқығын қорғайды және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналасуына тыйым салады.

14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады. Бұл заңды процесс кәмелетке толмаған баланы босату деп аталады. Бала 18 жасқа толғанға дейін некеге тұрса, әскери қызметке кірсе немесе заңды түрде өмір сүретінін және ақшаны өзі басқаратынын дәлелдеп, эмансипация декларациясын алса босатылады.

(268 сөз)

Төменде берілген сөздерге мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Қолдану –	<u>тайдалау</u>	[1]	✓
Дүниежүзілік –	<u>әлемдік</u>	[1]	✓
Еңбек ету –	<u>исеміне істеу</u>	[1]	✓
Нақтылау –	<u>дәлсіндеу</u>	[1]	✓
Жәбірлеу –	<u>қорғау</u>	[1]	✓

2-тапсырма. Төменде берілген әр сөйлемді өз сөзіңізбен қайта жазыңыз.
Сөйлемдерді берілген сөздермен бастаңыз.

Мысалы: Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

Алғаш рет

Жауабы: Алғаш рет әлемде балалардың құқығы туралы 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

1. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады.

Балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін әлемдік қауымдастық кеңейте бастады [1] ✓

2. БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Осы құжатты БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып ратификациялады [1] ✓

3. Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «бала» термині «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді.

«Бала» термині Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді. [1] ✓

4. Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар

Қауіпсіз ортада өмір сүруін, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға әр баланың құқығы бар [1] ✓

5. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Балаларының негізгі қажеттіліктерін ата-аналары қанағаттандыруы керек [1] ✓

6. Зандарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген.

Мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға заңдарда көп көңіл бөлінген [1] ✓

Аниса

7. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

Балаларға да, ата-аналарға да психологиялық көмек көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі. [1] ✓

8. АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады.

14 жастан бастап АҚШ-тағы балалар жұмыс істей алады. [1] ✓

9. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді.

Жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді АҚШ федералды заңы реттейді. [1] ✓

10. 14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады.

Туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде 14 жастан асқан бала бас тарта алады. [1] ✓

3-тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз. Мүмкіндігінше өз сөзіңізбен жауап беруге тырысыңыз.

1. Әлемде балалардың құқығын қорғау құжатының пайда болуына не себеп болды?

Бала еңбегін заңсыз пайдалану мен балалар саудасы көбейіп кеткен соң, олардың құқықтарын қорғау қажет болды. Сондықтан арнайы құжаттар қабылданды. [1] ✓

2. АҚШ-тағы балалардың 14 жастан бастап жұмыс істеуіне АҚШ федералды заңында қандай шаралар, тыйымдар қарастырылған? Кем дегенде 2 дәлелді көрсетіңіз.

АҚШ заңында балалар тек қауіпсіз және жеңіл жұмыстарда істей алады. [2] 16

1) Қауіпті жұмыс істеуге болмайды.

2) Оқуға кедеріс келтіретін жұмысқа да рұқсат жоқ

3. Эмансипация декларациясын алу үшін бала негіз дәлелдеу керек? Неліктен?

2 мысал жазыңыз. Эмансипация үшін бала өздігінен өмір сүре алатынын дәлелдеуі керек.

1) Жұмыс бар, табыс өзі табады

2) Ата-анасынан бөлек тұрып, бәрін өзі жауап береді [2] 16

1 мансориа 58
 2 мансориа 108
 3 мансориа 38
 4 мансориа 58

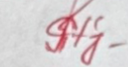
Барлаах 28 (жиуриа сел)
 Батаах 5 (оме таах)

Комиссия тораах:

Елтихал алуин мууах:

Ассистенттер:

Р. Т. Кабдулин

О. В. Ритгьер

М. С. Кабдулина

А. Т. Кулманова

Қорытынды аттестаттау емтихан материалдары

Пән: Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)

Бағыты: Жаратылыстану-математика бағыты

Білім беру ұйымының атауы:

«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

Сынып: 9

Нұсқа: 1

Білім алушының аты-жөні

Аснарова

Әәәәәә

**Жалпы білім беретін мектептердегі
9-сыныпқа арналған емтихан тапсырмалары
ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ
(орыс тілінде оқытылатын сыныптар үшін)**

I нұсқа

1-тапсырма . Төменде берілген мәтінді оқыңыз.

18 жасқа дейінгі адам

Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды. Бұл құжаттың пайда болуына сол жылдары балалар еңбегін пайдалану мен кәмелетке толмағандар саудасының жолын кесу қажеттілігі әсер етті. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады. Олардың негізгісі — БҰҰ Бас Ассамблеясы 1989 жылғы 20 қарашада қабылдаған «БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы». БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Америка Құрама Штаттарының заңнамасында "бала" термині "18 жасқа дейінгі адам" дегенді білдіреді. Балалар АҚШ азаматтарының ел Конституциясы және федералды және мемлекеттік заңдармен бекітілген негізгі құқықтарына ие.

Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Білім алу құқығын қамтамасыз ете отырып, АҚШ-тың федералды заңнамасы оқу орындарын балаларға ұлты мен жынысына қарамастан, жасына және қабілетіне сәйкес толыққанды білім беру, сапалы тамақтану мен медициналық көмек қорсетуді міндеттейді. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. Заң кәмелетке толмаған жұмысшыларды қорлаудан және олардың еңбегін пайдаланудан қорғайды. Балалар еңбегі туралы ережелер жастардың білім алу құқығын қорғайды және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналасуына тыйым салады.

14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады. Бұл заңды процесс кәмелетке толмаған баланы босату деп аталады. Бала 18 жасқа толғанға дейін некеге тұрса, әскери қызметке кірсе немесе заңды түрде өмір сүретінін және ақшаны өзі басқаратынын дәлелдеп, эмансипация декларациясын алса босатылады.

(268 сөз)

Төменде берілген сөздерге мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Қолдану – пайдалану [1] ✓
Дүниежүзілік – дүниедік [1] ✓
Еңбек ету – мергені істеу [1] ✓
Нақтылау – дәлелдеу [1] ✓
Жәбірлеу – қорлау [1] ✓

2-тапсырма. Төменде берілген әр сөйлемді өз сөзіңізбен қайта жазыңыз.
Сөйлемдерді берілген сөздермен бастаңыз.

Мысалы: Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

Алғаш рет

Жауабы: Алғаш рет әлемде балалардың құқығы туралы 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

1. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын корғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады.

Балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін дүниедік қауымдастық кеңейте бастады. [1] ✓

2. БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Осы құжатты БҰҰ құрамына енетін әрбір ел, өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып ратификациялады. [1] ✓

3. Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «бала» термині «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді.

«Бала» термині Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді. [1] ✓

4. Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар.

Қауіпсіз ортада әр баланың өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. [1] ✓

5. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Балаларының ата-аналарға негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек. [1] ✓

6. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген.

Мүмкіндігі заңдарда шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген. [1] ✓

7. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

Балаларға да, ата-аналарға да психологиялық көмек көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі. [1]

8. АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады.

14 жастан бастап, АҚШ-тағы балалар жұмыс істей алады. [1]

9. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді.

Жұмыс істейтін АҚШ федералды заңы жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. [1]

10. 14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады.

Туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады. [1]

3-тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз. Мүмкіндігінше өз сөзіңізбен жауап беруге тырысыңыз.

1. Әлемде балалардың құқығын қорғау құжатының пайда болуына не себеп болды?

Балалардың еңбекті пайдалану мен қолға алмайтын құқығын қорғау және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналастырылуына тыйым салу. [1]

2. АҚШ-тағы балалардың 14 жастан бастап жұмыс істеуіне АҚШ федералды заңында қандай шаралар, тыйымдар қарастырылған? Кем дегенде 2 дәлелді көрсетіңіз.

Балалар еңбек туралы ережелер жасаудың бастамасын құқығын қорғау және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналастырылуына тыйым салу. [2] 15

3. Эмансипация декларациясын алу үшін бала нені дәлелдеу керек? Неліктен?

2 мысал жазыңыз. Бала 18 жасқа толғанда дейін некеге тұрма, әкесі қолға алмайтын жұмысқа кірсе немесе заңды түрде өмір сүретін жеті жасқа дейін өзі басқаратынын дәлелдеп, эмансипация декларациясын ала алатынын. [2] 16

1 мансрива 56

2 мансрива 96

3 мансрива 46

3 мансрива 36

3 мансрива 56

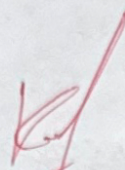
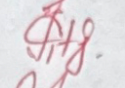
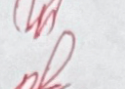
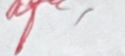
Барман 26 (мурна аста)

Барман 5 (оте манса)

Комиссия поразан:

Емтихан алуи мухалиф:

Ассистенттер:

Р.Т. Хабдуллин

О.В. Ритгалер

Н.С. Хабдулина

А.Т. Култанова

Ақмола облысы білім басқармасының
Астрахан ауданы бойынша білім бөлімі
«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін
мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

* * *

№ 2

«10» маусым 2026 ж.

Қорытынды аттестаттау емтихан материалдары

Пән: Қазақ тілі

Білім беру ұйымының атауы:

«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ

Сынып: 9

Нұсқа: 1

Білім алушының аты-жөні

Бирibaи Илона

Жалпы білім беретін мектептердегі
9-сыныпқа арналған емтихан тапсырмалары
ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ
(орыс тілінде оқытылатын сыныптар үшін)

I нұсқа

1-тапсырма . Төменде берілген мәтінді оқыңыз.

18 жасқа дейінгі адам

Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды. Бұл құжаттың пайда болуына сол жылдары балалар еңбегін пайдалану мен кәмелетке толмағандар саудасының жолын кесу қажеттілігі әсер етті. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады. Олардың негізгісі — БҰҰ Бас Ассамблеясы 1989 жылғы 20 қарашада қабылдаған «БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы». БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Америка Құрама Штаттарының заңнамасында "бала" термині "18 жасқа дейінгі адам" дегенді білдіреді. Балалар АҚШ азаматтарының ел Конституциясы және федералды және мемлекеттік заңдармен бекітілген негізгі құқықтарына ие.

Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Білім алу құқығын қамтамасыз ете отырып, АҚШ-тың федералды заңнамасы оқу орындарын балаларға ұлты мен жынысына қарамастан, жасына және қабілетіне сәйкес толыққанды білім беру, сапалы тамақтану мен медициналық көмек көрсетуді міндеттейді. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. Заң кәмелетке толмаған жұмысшыларды қорлаудан және олардың еңбегін пайдаланудан қорғайды. Балалар еңбегі туралы ережелер жастардың білім алу құқығын қорғайды және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналасуына тыйым салады.

14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады. Бұл заңды процесс кәмелетке толмаған баланы босату деп аталады. Бала 18 жасқа толғанға дейін некеге тұрса, әскери қызметке кірсе немесе заңды түрде өмір сүретінін және ақшаны өзі басқаратынын дәлелдеп, эмансипация декларациясын алса босатылады.

(268 сөз)

Төменде берілген сөздерге мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Қолдану –	<u>пайдалану</u>	[1]
Дүниежүзілік –	<u>дүниедік</u>	[1]
Еңбек ету –	<u>туыс істеу</u>	[1]
Нақтылау –	<u>сегізгену</u>	[1]
Жәбірлеу –	<u>қуғыну</u>	[1]

2-тапсырма. Төменде берілген әр сөйлемді өз сөзіңізбен қайта жазыңыз.
Сөйлемдерді берілген сөздермен бастаңыз.

Мысалы: Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

Алғаш рет

Жауабы: Алғаш рет әлемде балалардың құқығы туралы 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

1. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады.

Балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін әлемдік қауымдастық кеңейте бастады [1] ✓

2. БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Осы құжатты БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып ратификациялады [1] ✓

3. Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «бала» термині «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді.

«Бала» термині Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді [1] ✓

4. Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар

Қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. [1] ✓

5. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Балаларының ата-аналары негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек [1] ✓

6. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген.

Мүмкіндігі шектеулі заңдарға балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген [1] ✓

7. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

Балаларға да ата-аналарға психологиялық көмек көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі. [1]

8. АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады.

14 жастан ^{бастап} АҚШ-тағы балалар бастап жұмыс істей алады [1]

9. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді.

Жұмыс істейтін АҚШ федералды заңы жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. [1]

10. 14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады.

Туыстары кемесе асырап алған ата-аналарының ресми түрде бас тарта алады. [1]

3-тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз. Мүмкіндігінше өз сөзіңізбен жауап беруге тырысыңыз.

1. Әлемде балалардың құқығын қорғау құжатының пайда болуына не себеп болды?

Әлемде балалардың құқығын қорғау құжатының пайда болуына сол кезеңдегі балалар өздерінің пайдалылығы мен қолындағы тәртіптерді сақтауының жолын көрсеткендігі жер етті. [1]

2. АҚШ-тағы балалардың 14 жастан бастап жұмыс істеуіне АҚШ федералды заңында қандай шаралар, тыйымдар қарастырылған? Кем дегенде 2 дәлелді көрсетіңіз.

1) АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады.

2) АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. [2]

3. Эмансипация декларациясын алу үшін бала нені дәлелдеу керек? Неліктен?

2 мысал жазыңыз. 1) Эмансипация декларациясын алу үшін бала өзі басқаратынын дәлелдеу.

2) Эмансипация декларациясын алу үшін бала 18 жасқа толғанға дейін немесе мұрса, әкесі қызметке кірсе немесе заңды түрде өмір сүретінін дәлелдеу. [2] 16

1 мансирма 58

2 мансирма 86

Жил сапаро 48

3 мансирма 48

Жил сапаро 48

Бармат 26 (жиорма айма)

Барасо 5 (оте марса)

Комиссия морзас:

Сметикал алуи еураи:

Ассистенттер:

Р.Т. Кабзулин

О.В. Ританов

М.С. Кабзулина

А.Т. Кулманова

"Ақмола облысы білім басқармасының
Астрахан ауданы бойынша білім бөлімі
«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін
мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

* * *

№ 6

«10 маусым» 2025 ж.

Қорытынды аттестаттау емтихан материалдары

Пән: Қазақ тілі

Білім беру ұйымының атауы:

«Каменка ауылының жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ

Сынып: 9

Нұсқа: 1

Білім алушының аты-жөні

Исима Аруана

Жалпы білім беретін мектептердегі
9-сыныпқа арналған емтихан тапсырмалары
ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ
(орыс тілінде оқытылатын сыныптар үшін)

I нұсқа

1-тапсырма . Төменде берілген мәтінді оқыңыз.

18 жасқа дейінгі адам

Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды. Бұл құжаттың пайда болуына сол жылдары балалар еңбегін пайдалану мен кәмелетке толмағандар саудасының жолын кесу қажеттілігі әсер етті. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады. Олардың негізгісі — БҰҰ Бас Ассамблеясы 1989 жылғы 20 қарашада қабылдаған «БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы». БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Америка Құрама Штаттарының заңнамасында "бала" термині "18 жасқа дейінгі адам" дегенді білдіреді. Балалар АҚШ азаматтарының ел Конституциясы және федералды және мемлекеттік заңдармен бекітілген негізгі құқықтарына ие.

Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Білім алу құқығын қамтамасыз ете отырып, АҚШ-тың федералды заңнамасы оқу орындарын балаларға ұлты мен жынысына қарамастан, жасына және қабілетіне сәйкес толыққанды білім беру, сапалы тамақтану мен медициналық көмек көрсетуді міндеттейді. Заңдарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-аукатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді. Заң кәмелетке толмаған жұмысшыларды қорлаудан және олардың еңбегін пайдаланудан қорғайды. Балалар еңбегі туралы ережелер жастардың білім алу құқығын қорғайды және балалардың денсаулығына қауіпті жұмыс орындарына жұмысқа орналасуына тыйым салады.

14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады. Бұл заңды процесс кәмелетке толмаған баланы босату деп аталады. Бала 18 жасқа толғанға дейін некеге тұрса, әскери қызметке кірсе немесе заңды түрде өмір сүретінін және ақшаны өзі басқаратынын дәлелдеп, эмансипация декларациясын алса босатылады.

(268 сөз)

Төменде берілген сөздерге мәтіннен мағыналас сөздерді табыңыз.

Қолдану – <u>пайдашалу</u>	[1]	✓
Дүниежүзілік – <u>жүздік</u>	[1]	✓
Еңбек ету – <u>жұмыс істеу</u>	[1]	✓
Нақтылау – <u>ажындау</u>	[1]	✓
Жәбірлеу – <u>қорыту</u>	[1]	✓

2-тапсырма. Төменде берілген әр сөйлемді өз сөзіңізбен қайта жазыңыз.
Сөйлемдерді берілген сөздермен бастаңыз.

Мысалы: Әлемде балалардың құқығы туралы алғаш рет 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

Алғаш рет

Жауабы: Алғаш рет әлемде балалардың құқығы туралы 1924 жылы ұлттар лигасы Женева бала құқықтарының декларациясын қабылдаған кезде айтылды.

1. Әлемдік қауымдастық балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін кеңейте бастады.

Балалардың құқығын қорғаудың мүмкіндіктерін
жүздік қауымдастық кеңейте бастады. [1] ✓

2. БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере отырып, осы құжатты ратификациялады.

Осы құжатты БҰҰ құрамына енетін әрбір ел өз
халқының ерекшелігін, мәдениетін ескере
отырып ратификациялады. [1] ✓

3. Америка Құрама Штаттарының заңнамасында «бала» термині «18 жасқа дейінгі адам» дегенді білдіреді.

«Бала» термині Америка Құрама Штаттарының
заңнамасында «18 жасқа дейінгі адам»
дегенді білдіреді. [1] ✓

4. Әр баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға, денсаулық сақтау мен білім алуға құқығы бар

Қауіпсіз ортада өмір сүруіне, жақсы тамақтануға,
денсаулық сақтау мен білім алуға
құқығы бар. [1] ✓

5. Ата-аналары балаларының негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруы керек.

Балаларының негізгі қажеттіліктерін ата-аналары
қанағаттандыруы керек. [1] ✓

6. Зандарда мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын қорғауға көп көңіл бөлінген.

Мүмкіндігі шектеулі балалардың құқықтарын
қорғауға заңдарда көп көңіл бөлінген. [1] ✓

7. Психологиялық көмек балаларға да, ата-аналарға да көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі.

Балаларға да, ата-аналарға да психологиялық көмек көрсетіліп, білім беру жұмыстары жүргізіледі. [1] ✓

8. АҚШ-тағы балалар 14 жастан бастап жұмыс істей алады.

14 жастан бастап АҚШ-тағы балалар жұмыс істей алады. [1] ✓

9. АҚШ федералды заңы жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін реттейді.

Жұмыс істейтін жасөспірімдердің әл-ауқатын қамтамасыз ету мәселелерін АҚШ федералды заңы реттейді. [1] ✓

10. 14 жастан асқан бала туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде бас тарта алады.

Туыстары немесе асырап алған ата-аналарының қамқорлығынан ресми түрде 14 жастан асқан бала бас тарта алады. [1] ✓

3-тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз. Мүмкіндігінше өз сөзіңізбен жауап беруге тырысыңыз.

1. Әлемде балалардың құқығын қорғау құжатының пайда болуына не себеп болды?

Балалар езбегі мен адам саудасының кең таралуы балалар құқығын қорғау құжатының қалыптасуына себеп болды. Дамықарлылық қозғалыстың балаларды қорғау қажеттігін таныды. [1]

2. АҚШ-тағы балалардың 14 жастан бастап жұмыс істеуіне АҚШ федералды заңында қандай шаралар, тыйымдар қарастырылған? Кем дегенде 2 дәлелді көрсетіңіз.

1. Балалар езбегін пайдалануға тыйым салынады.
2. Қажетті жұмыстарда істеуге рұқсат жоқ. [2] 15

3. Эмансипация декларациясын алу үшін бала нені дәлелдеу керек? Неліктен? 2 мысал жазыңыз.

Бала өз-өзін асырай алатынын дәлелдеуі керек.
1. Жұмыс істеп, пәтер жинайды.
2. Ата-анасынан бөлек тұрып, барлық шоттарын өзі төлейді. [2] 15

1 мансарна	50
2 мансарна	100
Тиле сапаса	50
3 мансарна	30
Тиле сапаса	50

Барина	20 (тиарна сериз)
Базаса	5 (оте манса)

Комиссия моратах :

Елтихан алуин елзалин :

Ассистенттер :

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Р.Т. Касбулин

О.В. Руталар

М.С. Касбулина

Д.Т. Туманова